

WI-MI: Широките умове ще намерят екологични виртуални STEAM решения за борба с климатичните промени

2022-1-R001-KA220-SCH-000084942

Семинарна презентация

EURASIA INSTITUTE

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Подобряване на меките умения на учениците чрез действия за борба с климатичните промени: Развиване на критично мислене и способности за решаване на проблеми

OPEN: WIDE MINDS WILL FIND ECO VIRTUAL
STEAM SOLUTIONS TOWARDS CLIMATE CHANGE

2022-1-R001-KA220-SCH-000084942

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (ЕАСЕА). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито ЕАСЕА.

Co-funded by
the European Union

"Ние не наследяваме
Земята от нашите
предци, ние я вземаме
назаем от нашите деца."
– Индианска поговорка

DON'T CHOOSE EXTINCTION - UNDP | UNITED
NATIONS | JACK BLACK | CLIMATE ACTION -
YOUTUBE

Co-funded by
the European Union

ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО

- Представяне на целите на проекта WI Mi.
- Насърчаване на сътрудничеството в обучението за климата.
- Развитие на умения за вземане на решения чрез ролеви игри.
- Прилагане на проблемно-базирано обучение за справяне с реални предизвикателства.
- Подобряване на критичния анализ към медиите.
- Стимулиране на креативността при взимане на устойчиви решения.
- Рефлексия и прилагане на резултатите от обучението.

Научете повече за проекта: Open: Wide Minds will Find Eco Virtual STEAM Solutions towards Climate change

ЛЕД ОРАЗБИВАЧ: ФАКТИ И МИТОВЕ ЗА КЛИМАТА

Климатични факти и митове

Created by: Deyana
Language: English

Plays: 2

Players: 20

Shares: 0

Favorites: 0

Play

Co-funded by
the European Union

ЛЕД ОРАЗБИВАЧ: ФАКТИ И МИТОВЕ ЗА КЛИМАТА

1. Полярните мечки и мечките гризли се кръстосват

- Топенето на арктическият лед доведе до появата на хибридни видове, наречени „пицли“ или „гролар“ мечки, съчетаващи полярни и гризли мечки.

2. Замразени болести могат да се върнат

- Топящите се ледове могат да освободят древни вируси и бактерии, които са били латентни от хиляди години.

3. Кравите отделят повече метан от колите

- Животните, особено кравите, произвеждат повече парникови газове, отколкото всички коли, самолети и влакове в света взети заедно.

Co-funded by
the European Union

ЛЕД ОРАЗБИВАЧ: ФАКТИ И МИТОВЕ ЗА КЛИМАТА

4. Пластмасов дъжд

- Малки пластмасови частици сега падат от небето при дъжд, дори в отдалечени райони като Арктика и Скалистите планини

5. Вашето кафе е в опасност

- До 2050 г. земята, подходяща за отглеждане на кафе, може да намалее с 50% поради покачващите се температури и нестабилното време.

6. В Антарктика има водопад от кръв

- „Кървавите водопади“ в Антарктика представляват богата на желязо вода, която се окислява и става червена, докато тече през леда, създавайки драматичен визуален ефект.

Co-funded by
the European Union

ЛЕД ОРАЗБИВАЧ: ФАКТИ И МИТОВЕ ЗА КЛИМАТА

7. Рибите се смаляват

- По-топлите океани карат рибите да стават по-малки, тъй като изгарят повече енергия поради по-бързия метаболизъм.

8. Бананите могат да изчезнат

- Изменението на климата ускорява разпространението на болести, застрашаващи един от най-популярните плодове в света.

9. Северното сияние може да избледнее

- Промените в магнитното поле на Земята и слънчевата активност могат да направят Aurora Borealis по-малко видима в бъдеще.
-

Co-funded by
the European Union

Съвместно обучение – групови проекти за справяне с проблемите на климата

ЗНАЧЕНИЕ НА СЪВМЕСТНОТО ОБУЧЕНИЕ ЗА СПРАВЯНЕ С ПРОБЛЕМИТЕ НА КЛИМАТА

- ✓ Насърчава креативността и иновациите
- ✓ Развива умения за решаване на проблеми
- ✓ Подкрепя разнообразни гледни точки
- ✓ Подготвя за реални предизвикателства
- ✓ Насърчава ангажираност и поемане на отговорност
- ✓ Изгражда комуникационни и лидерски умения
- ✓ Стимулира колективни действия

Co-funded by
the European Union

ПРИМЕРИ ЗА УСПЕШНИ ГРУПОВИ ПРОЕКТИ ЗА СПРАВЯНЕ С ПРОБЛЕМИТЕ НА КЛИМАТА

- ✓ Училищна програма за рециклиране
- ✓ Модели за зелена енергия
- ✓ Кампания за засаждане на дървета в общността
- ✓ Кампания за повишаване на осведомеността за климата
- ✓ Проект за компостиране
- ✓ Инициатива за пестене на вода
- ✓ Дизайн на екологично чисти продукти ✓
- Предизвикателство за намаляване на въглеродния отпечатък
- ✓ Работилница за претворяване на отпадъци (upcycling)
- ✓ Устойчиво училищно градинарство

Co-funded by
the European Union

МОЗЪЧНА АТАКА

Как ще насърчите учениците да работят в сътрудничество?

Формиране на 4 групи и генериране на идеи

ГРУПА 1: Създаване на училищна система за рециклиране

Как учениците могат да създадат ефективна система за разделяне и рециклиране на хартия, пластмаса и други материали?

ГРУПА 2: Проектиране на зелена училищна градина

Какви стъпки са необходими за създаване и поддържане на градина, която използва устойчиви практики (напр. компостиране, събиране на дъждовна вода)?

ГРУПА 3: Организиране на кампания "Ден без пластмаса"

Как могат учениците и служителите да организират успешно събитие за премахване на употребата на пластмаси за един ден в училище?

ГРУПА 4: Създаване на водена от ученици инициатива за спестяване на енергия

Какви практически действия могат да предприемат учениците, за да намалят потреблението на енергия в класните стаи, като изключване на осветлението или използване на енергийно ефективни устройства?

Co-funded by
the European Union

Ролеви игри и симулации за развиване на умения за вземане на решения

ЗАЩО РОЛЕВИТЕ ИГРИ СА ЕФЕКТИВНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ

Насърчават критичното мислене

Участниците трябва да анализират ситуациите, да обмислят различни гледни точки и да предвидят потенциалните последици, преди да вземат решение.

Развиват умения за решаване на проблеми

Предизвикателствата в реалния свят често включват множество заинтересовани страни с противоречиви интереси. Ролевата игра учи участниците да намират балансиран и практически решения.

Подобряват емпатията и възприемането на перспектива

Играта на различни роли принуждава хората да разбират различни интереси, грижи и мотивации, като им помага да оценят множество гледни точки.

Co-funded by
the European Union

ЗАЩО РОЛЕВИТЕ ИГРИ СА ЕФЕКТИВНИ ЗА ВЗЕМАНЕ НА РЕШЕНИЯ

Подобряват комуникацията и преговорите

Участниците се упражняват да формулират своите аргументи, да слушат активно и да работят за компромиси в структурирана обстановка.

Насърчават сътрудничеството и работата в екип

Много решения, свързани с климата, изискват сътрудничество. Ролевите игри насърчават групови дискусии, където участниците се учат да изграждат консенсус и да вземат колективни решения.

Повишават увереността при вземането на решения

Участвайки в симулации, хората придобиват опит в правенето на информиран избор под натиск, подготвяйки ги за вземане на решения в реалния живот.

Co-funded by
the European Union

СЦЕНАРИЙ- „РАЗРЕШАВАНЕ НА КОНФЛИКТ ЗА ЗЕМЕПОЛЗВАНЕ“

Местното управление трябва да вземе решение дали да позволи използването на земята за соларен парк, да я запази като земеделска земя или да я обяви за природен резерват.

Co-funded by
the European Union

НАЗНАЧАВАНЕ НА РОЛИ

РОЛИ:

- Местен фермер (загрижен за загубата на земеделски доход).
- Екоактивист (загрижен за опазването на биоразнообразието).
- Разработчик на възобновяема енергия (има за цел да прави проекти за чиста енергия).
- Местен жител (загрижен за въздействието върху общността).
- Държавен служител (отговорен за вземане на окончателното решение).

Co-funded by
the European Union

НАСОЧВАЩИ ВЪПРОСИ

- „Какви са вашите приоритети и притеснения?“
- „Какви решения можете да предложите?“
- “Какви компромиси сте готови да направите?“

Co-funded by
the European Union

РОЛЕВА ДИСКУСИЯ

- Групите се събират за симулирана среща в кметството.
- Всяка група представя своята позиция и се включва в дискусия, за да постигне консенсус или решение.

Co-funded by
the European Union

ОБОБЩЕНИЕ И РАЗМИСЪЛ

- Цели:
- Да събере всички гледни точки и да вземе балансирано решение.
- Да отчете икономическите, социалните и екологичните последици.
- Да осигури дългосрочен устойчив подход за използването на земята.
- Как да води дебата?
- Дава на всеки участник по 2 минути да изложи позицията си.
- Позволява въпроси и отговори между страните.
- Завършва с финални изказвания от всяка роля.
- Взема окончателното решение, като го обосновава спрямо представените аргументи.

ОБОБЩЕНИЕ И РАЗМИСЪЛ

🔍 Възможни финални решения:

- 1** Позволяване на соларната ферма, като се гарантира баланс с природата и местната икономика.
- 2** Запазване на земята за земеделие, но с условия за екологични земеделски практики.
- 3** Създаване на природен резерват, като се осигурят алтернативни икономически възможности за местните жители.
- 4** Комбиниран подход, напр. агроволтаична система (съвместяване на селско стопанство и соларни панели).

ОБОБЩЕНИЕ И РАЗМИСЪЛ

- Какви решения бяха взети и защо?
- Бяха ли постигнати компромиси?
- С какви предизвикателства се сблъскаха участниците по време на преговорите?

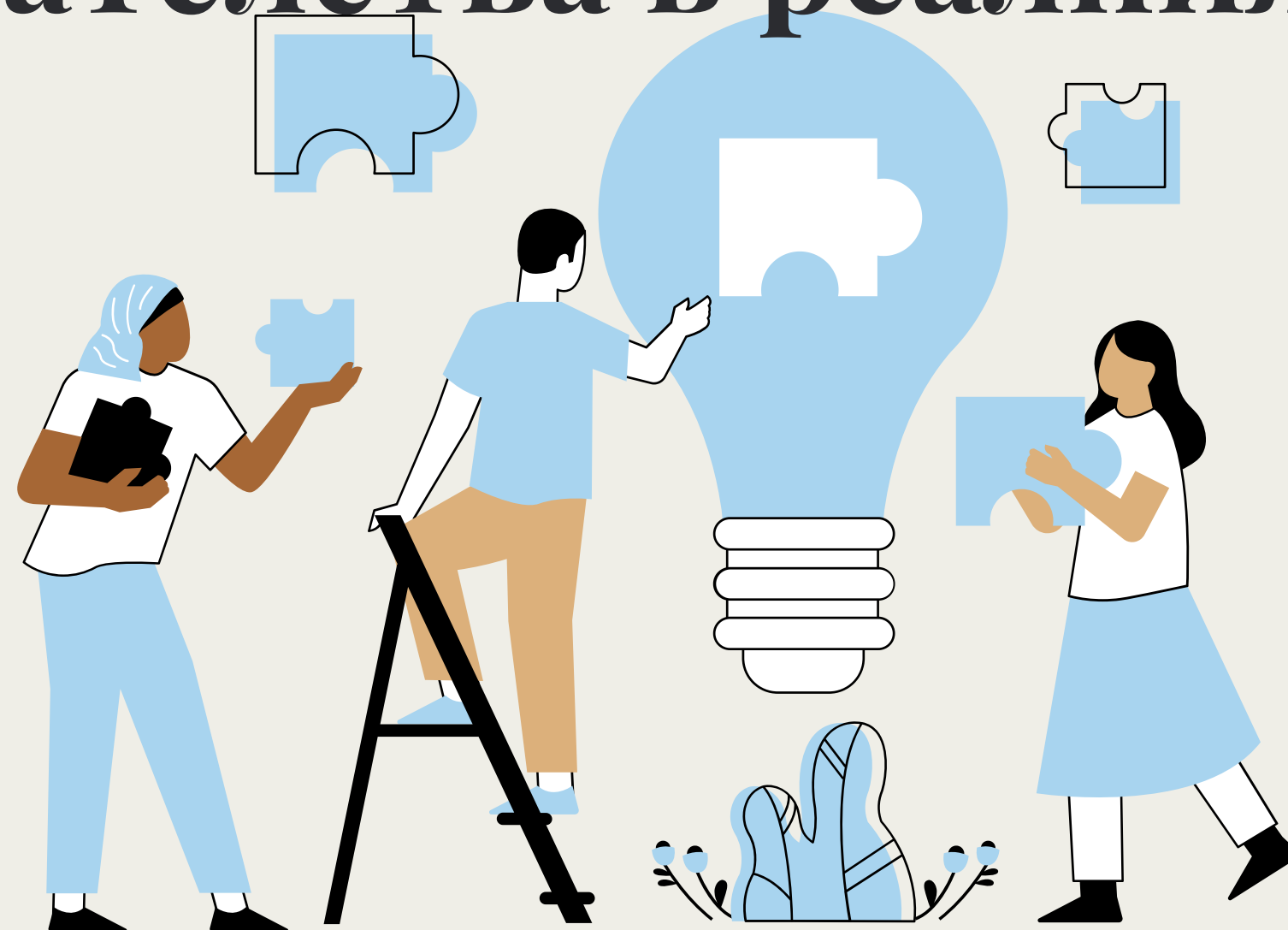
Co-funded by
the European Union

Проблемно-базирано обучение – справяне с климатичните предизвикателства в реалния свят

ПРОБЛЕМНО-БАЗИРАНО ОБУЧЕНИЕ

Обучението, базирано на проблеми (PBL) е активен, ориентиран към ученика метод на преподаване, който се фокусира върху решаването на проблеми от реалния свят чрез критично мислене, проучване и сътрудничество. Вместо да получават пасивно информацията, участниците се ангажират с идентифицирането, анализирането и разработването на решения на сложни проблеми, което прави обучението по-смислено и практично.

ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РВЛ

---

1. Проблемите от реалния свят като отправна точка

- Ученето започва с реално и подходящо предизвикателство, а не с абстрактни концепции.
- Проблемите са отворени, насърчават изследването и творчеството.

2. Подход, насочен към търсене

- Участниците проучват и изследват проблема, преди да предложат решения.
- Те събират данни и изследват различни гледни точки.

ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА PBL

---

3. Сътрудничество и работа в екип

- PBL насърчава груповата работа, където участниците споделят знания, обсъждат идеи и изграждат решения заедно.
- Всеки член на групата допринася въз основа на своите силни страни и опит.

4. Критично мислене и решаване на проблеми

- PBL насърчава мисленето от по-висок ред, като изисква от обучаемите да анализират, оценяват и синтезират информация.
- Участниците се научават да се справят с ограниченията в реалния свят (напр. разходи, политики, осъществимост).

ОСНОВНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА PBL

---

5. Самонасочващо се обучение

- Вместо да получават директни отговори от учител, участниците поемат отговорност за собственото си обучение.
- Те проучват решения, тестват идеи и усъвършенстват своите подходи.

6. Междупредметни връзки

- PBL интегрира множество дисциплини (наука, социални изследвания, икономика и т.н.), отразявайки как проблемите в реалния свят изискват междусекторни решения.

КАК РВЛ РАБОТИ В ОБРАЗОВАНИЕТО ЗА РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМИ, СВЪРЗАНИ С КЛИМАТА

1. Идентифицирайте климатичния проблем

- Примери: замърсяване с пластмаса в училищата, енергийна неефективност, хранителни отпадъци, замърсяване на въздуха.

2. Анализирайте проблема чрез проучване

- Проучете първопричините, засегнатите заинтересовани страни и потенциалните въздействия.

3. Разработване и тестване на решения

- Обмислете иновативни подходи, като вземете предвид осъществимостта и устойчивостта.

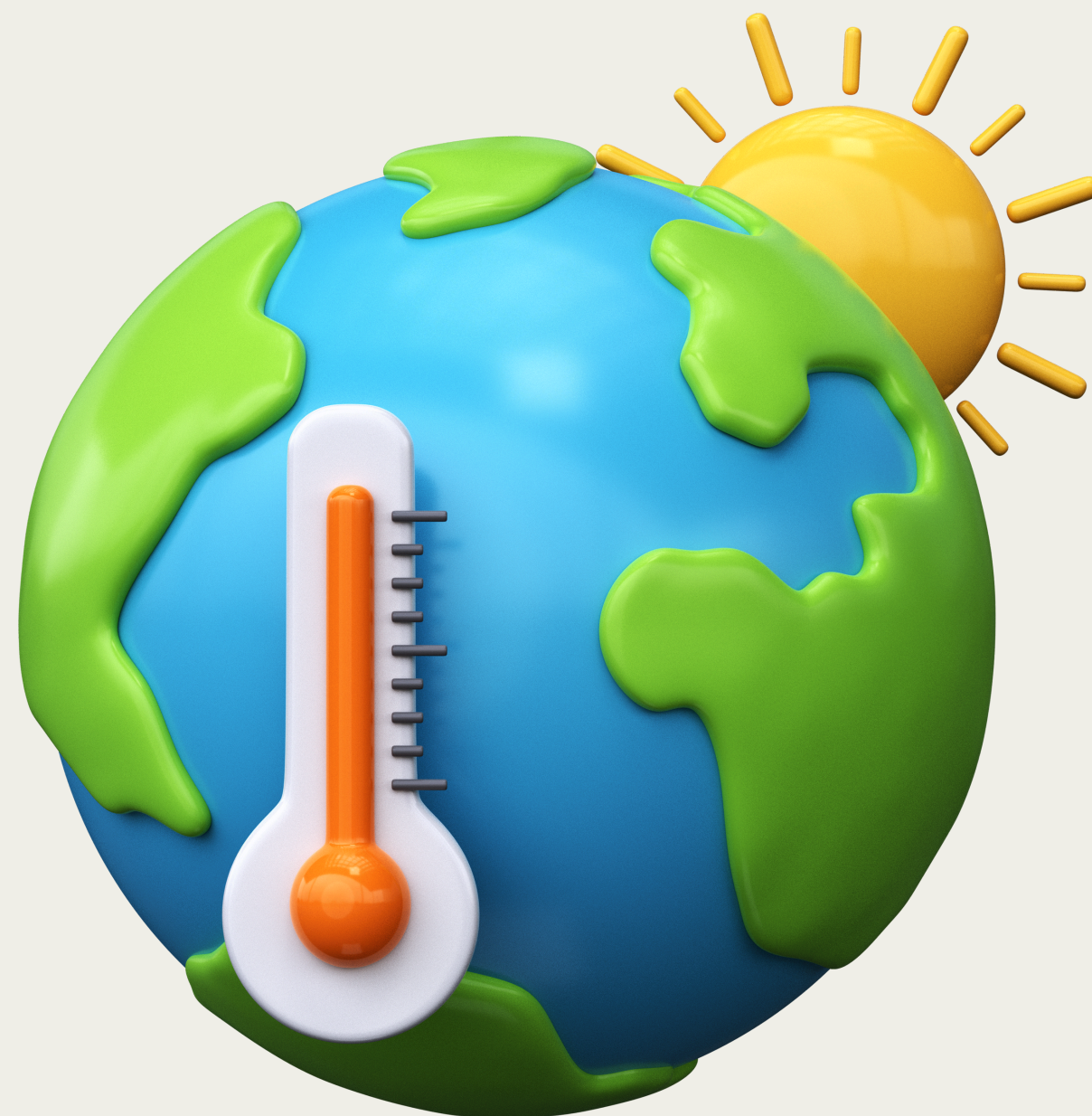
4. Представете и обмислете резултатите

Co-funded by
the European Union

ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО

Участниците идентифицират и предлагат решения за належащ климатичен проблем, засягащ тяхната общност или училище

Co-funded by
the European Union

ГРУПОВА РАБОТА - МОЗЪЧНА АТАКА

Разделете участниците на малки групи (3-5 души). Всяка група избира климатичен проблем от реалния свят, като например:

1) Изхвърляне на отпадъци от училищните дворове

Често се намират боклуци в коридорите, детските площадки и училищните дворове. Как учениците могат да бъдат мотивирани да поддържат училището си чисто?

2) Отпадъци от пластмасови бутилки от училищни напитки

Трябва ли училищата да въведат политики за бутилки за многократно пълнене и станции за вода?

3) Липса на стимули за екосъобразни действия

Учениците не се чувстват мотивирани да предприемат благоприятни за климата действия. Как училищата могат да създават награди или предизвикателства, които насърчават устойчиво поведение?

4) Неосведомени родители по проблемите на климата

Много родители не се ангажират с усилията за устойчивост у дома. Как могат учениците да повишат осведомеността и да вовлекат семействата в еко навици?

ПРЕДСТАВЯНЕ НА РЕШЕНИЕ, РАЗБОР И РАЗМИСЪЛ

- Всяка група представя своя проблем и решение за 1-2 минути.
- Връстниците и фасилитаторите могат да задават въпроси или да предлагат предложения за подобрене.
- Обсъдете ключови изводи:
  - Какви решения се открииха?
  - С какви предизвикателства се сблъскаха екипите при разработването на решения?
  - Как тези идеи могат да бъдат приложени в реални училища или общности?

Co-funded by
the European Union

ПОВЕЧЕ ИДЕИ ЗА ВСЯКА ТЕМА

1) Изхвърляне на отпадъци на училищните терени

Как учениците могат да бъдат мотивирани да поддържат училището си чисто?

✓ Геймификация и състезания

- „Cleanest Classroom Challenge“ – Наградете точки на класове, които поддържат най-чистите пространства.
- Зони без отпадъци – Учениците „осиновяват“ зони, за да поддържат чистота и да печелят признание.

✓ Водени от ученици кампании

- „Детективи за боклук“ – Учениците проследяват най-замърсените зони и предлагат решения.
- „Преди и след фото предизвикателство“ – Насърчете учениците да трансформират мръсни пространства.

✓ Практични инициативи

- Екипи за патрулиране на боклука – Ротационни групи от ученици поемат отговорността да поддържат детските площадки и залите без отпадъци.
- Рециклиране на арт проекти – Превърнете отпадъците в творчески дисплеи или училищни декорации.

✓ Стимулирано поведение

- „Система за зелени точки“ – Учениците печелят награди за събиране на боклук и правилно използване на кофите.
- Еко-значки и признание – Сертификати за ученици, които активно участват в поддържането на училището чисто.

Co-funded by
the European Union

ПОВЕЧЕ ИДЕИ ЗА ВСЯКА ТЕМА

2) Отпадъци от пластмасови бутилки от училищни напитки

Трябва ли училищата да въведат политики за бутилки за многократно пълнене и станции за вода?

✓ Геймификация и състезания

- Предизвикателство „Седмица без пластмаса“ – Учениците се ангажират да избягват пластмасовите бутилки за една седмица.
- Класна класна стая – Проследявайте и награждавайте ученици, които носят бутилки за многократно употреба.

✓ Водени от ученици кампании

- Информационна инициатива „Пълни, не депонирай“ – Плакати и видеоклипове, популяризиращи бутилки за многократно пълнене.
- Обещание на студентите – Накарайте учениците да се ангажират да използват само бутилки за многократно употреба.

✓ Практични инициативи.

- Отстъпки за екологично чисти бутилки – стимули за ученици, които носят бутилки за многократно употреба.

✓ Ангажираност на общността

- Стимулиране на продажбите на бутилки за многократно употреба – Партнирайте си с местни фирми, за да предлагате еко-бутилки с отстъпка.
- Подкрепа на местния бизнес – Насърчете магазините в близост до училищата да подкрепят презареждането на бутилки.

Co-funded by
the European Union

ПОВЕЧЕ ИДЕИ ЗА ВСЯКА ТЕМА

3) Липса на стимули за екосъобразни действия

Как училищата могат да създават награди или предизвикателства, които насърчават устойчиво поведение?

✓ Геймификация и състезания

- Награда „Еко герой на месеца“ – Наградете ученици, които допринасят за устойчивостта.
- Екологични точки в класната стая – Екипи или индивиди печелят точки за екологични действия (рециклиране, изключване на светлините, намаляване на отпадъците).

✓ Практични инициативи

- Лов на екологично съкровище – Намерете и коригирайте проблеми с устойчивостта (напр. изключете устройствата от контакта, затворете кранове, рециклирайте).
- Зелени клубове и лидерски роли – Дайте на учениците отговорност за екологични инициативи.

✓ Стимулирано поведение

- Привилегии вместо материални награди – Допълнително време за почивка, дни за обличане или лидерски роли за устойчиви действия.
- Еко-сертификати и значки – цифрови или физически значки за постижения в областта на устойчивостта.

✓ Ангажираност на общността

- Зелен пазар – Учениците могат да обменят точки за екологични награди като растения или устойчиви канцеларски материали.
- Ден на устойчивостта – събитие за цялото училище, включващо забавни екологични дейности.

ПОВЕЧЕ ИДЕИ ЗА ВСЯКА ТЕМА

4) Неосведомени родители по проблемите на климата

Как могат учениците да повишат осведомеността и да въвлекат семействата в екологични навици?

✓ Геймификация и състезания

- „Семейно еко-предизвикателство“ – Семействата проследяват своето намаляване на отпадъците, спестяване на енергия или устойчиви навици.
- Състезание за рециклиране на дома – Учениците регистрират колко рециклират у дома, с участието на родителите.

✓ Водени от ученици кампании

- Бюлетин „Еко у дома“ – Учениците създават месечни съвети за устойчивост за семейства.
- Осведоменост за социалните медии – училищата публикуват екологични предизвикателства, в които родителите да участват.

✓ Практични инициативи

- Family Green Pledge – Родителите се ангажират с малки екологични промени у дома.
- Еко-тематични родителски срещи – Включете дискусии за устойчивост в родителските срещи.

✓ Ангажираност на общността

- Семейен зелен ден в училище – Родители и ученици участват в дейности като засаждане на дървета, преработване „направи си сам“ или екороботилници.
- Партньорства с местни организации – Поканете експерти да говорят на семействата за устойчив начин на живот.

ПОВЕЧЕ ТЕМИ ЗА РАЗМИСЪЛ

Топ 10 на най-обсъжданите климатични проблеми

1. Висока консумация на енергия в училищата
2. Хранителни отпадъци в училищното кафене
3. Замърсяване от транспорта около училищата
4. Пластмаси за еднократна употреба в училищни събития
5. Свръхконсумация на месо в училищното хранене
6. Неосведомени родители по проблемите на климата
7. Разхищение на бърза мода в училищата
8. Претоварване с училищни отпадъци
9. Въглероден отпечатък от училищни екскурзии
10. Отпадъци от пластмасови бутилки от вендинг машини

СЕСИЯ 4:

Критичен размисъл върху медийното отразяване на климатичните проблеми

Co-funded by
the European Union

АНАЛИЗИРАНЕ НА СТАТИИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

✓ Медийно отразяване на климатичните проблеми

- Начинът, по който се представя изменението на климата, варира в зависимост от това кой докладва, неговата аудитория и неговите интереси.
- Някои медии подчертават научния консенсус по темата и неотложността, докато други омаловажават или поставят под въпрос изменението на климата.

Co-funded by
the European Union

АНАЛИЗИРАНЕ НА СТАТИИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

- ✓ Фактори, които влияят на пристрастията на медиите:
  - **Политическо влияние** – Някои източници на новини са в съответствие с политическите програми, които подкрепят или се противопоставят на политиките за климата.
  - **Икономически интереси** – Компаниите, корпорациите и лобистите, работещи с изкопаеми горива, могат да финансират или да влияят на статиите за климата.
  - **Целева аудитория** – Медиите приспособяват своите съобщения, за да се харесат на тяхната конкретна читателска аудитория или зрителска аудитория.
  - **Емоционален срещу неутрален език** – Сензационните заглавия могат да преувеличават, докато неутралните заглавия имат за цел да информират.

Co-funded by
the European Union

АНАЛИЗИРАНЕ НА СТАТИИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

✓ Примери от реалния свят за предубедено спрямо обективно докладване на климата

◆ Обективно заглавие (представяне, основано на факти):

„Глобалните температури достигнаха рекордни стойности, учените предупреждават за спешни действия.“

◆ **Манипулирано заглавие (подвеждащо):**

„Промяната на климата просто още една правителствена тактика на страх ли е?“

◆ Обективно заглавие (представяне, основано на факти):

“Докладът на ООН потвърждава, че човешката дейност е основен двигател на изменението на климата.“

◆ **Манипулирано:**

„Изключително студеното време доказва, че глобалното затопляне е мит!“

Co-funded by
the European Union

АНАЛИЗИРАНЕ НА СТАТИИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

- 1** „Как климатичните промени влияят на глобалното време“ (обективна)
- 2** „Глобалното затопляне е преувеличено – защо медиите ни лъжат?“ (манипулативна)
- 3** „Големите корпорации крият истината за климатичните промени“ (емоционално натоварена)

Co-funded by
the European Union

АНАЛИЗИРАНЕ НА СТАТИИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

Достоверна информация:

- **Статия: "Последици от изменението на климата"**
- Източник: Европейска комисия
- Описание: Тази статия предоставя обективна и научно обоснована информация за последиците от климатичните промени, подкрепена с данни и анализи.
- Линк: https://climate.ec.europa.eu/climate-change/consequences-climate-change_bg
- **Статия: "Климатичните промени и решенията, които са в наши ръце"**
- Източник: Climateka.bg
- Описание: Статията обсъжда научно обосновани решения и действия, които могат да бъдат предприети за справяне с климатичните промени, насърчавайки критично мислене и информираност.
- Линк: <https://www.climateka.bg/klimatichni-promeni-resheniya-na-soki/>

Co-funded by
the European Union

АНАЛИЗИРАНЕ НА СТАТИИ ЗА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

---

1. Подвеждаща информация:

- Статия: "Дезинформацията за климата и енергийния преход в България"
- Източник: Factcheck.bg
- Описание: Тази статия разглежда разпространението на дезинформация относно климатичните промени и енергийния преход в България, като посочва примери за подвеждащи твърдения и тяхното опровержение.
- Линк: <https://factcheck.bg/dezinformaciyata-za-klimata-i-energijniya-prehod-v-balgariya/>

Co-funded by
the European Union

НОВИНИ И АНАЛИЗИ

Дезинформацията на Кремъл за климатичните промени

By EUvsDisinfo | август 02, 2023

Read this article in: EN RU IT ES FR DE PL UA RO BG

Руските държавно контролирани медии и техните глашатаи възприеха типично опортюнистичен подход при отразяването на изменението на климата. Те пишат, че западните правителства – особено правителствата в ЕС – са корумпирани, лицемерни, некомпетентни или проявяват неоколонизъм когато предприемат действия за опазване на околната среда. Те също така твърдят, че европейският преход към възобновяема енергия не може да се случи без внос на руски газ. И може би заради старите времена, в някои рускоезични медии все още окачествяват изменението на климата като „поредния измамен трик на Запада“.

Свързаните с Кремъл дезинформационни медии и говорители от дълго време отричат съществуването на климатичните промени. Те твърдят, че Западът е измислил „климатичната измама“, за да спре икономическото развитие на Русия; че западните страни използват разпоредбите, опазващи околната среда, за да навредят на своите икономически конкуренти; и същевременно демонизират Грета Тунберг като наричат екологизма „зелена лудост“.

Co-funded by
the European Union

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА КОНСПИРАТИВНИ ТЕОРИИ

Социалните медии като връзка между хората подпомагат еко-активизма. Въпреки това обаче, те се явяват и един от главните канали за разпространение на дезинформация и радикално мислене. От език на омразата до крайни “инфлуенсъри”, социалните медии често стават реално пречка в борбата с климатичните промени.

В социалните мрежи се разпространяват конспиративни теории, които твърдят, че климатичните промени са част от глобален заговор за контрол над населението. Тези теории често се основават на неверни или изопачени данни и могат да доведат до радикализация на определени групи.

cl

Co-funded by
the European Union

ПОДВЕЖДАЩИ МЕДИЙНИ КАМПАНИИ:

Някои медийни кампании, финансирани от заинтересовани страни, разпространяват объркваща информация относно климатичните промени. Например, изследване показва, че над 60 профила в Twitter, финансирани от енергийна компания, са разпространили над 22 000 поста с неточна информация по темата.

Co-funded by
the European Union

ГРУПОВА РАБОТА – АНАЛИЗ НА СТАТИЯ

- Разделяне на участниците на малки групи.
- Всяка група получава различни извадки от новини или заглавия, свързани с климата (някои фактически, някои предубедени/манипулативни).
- **Насочващи въпроси:**
- Кой е написал тази статия и какво може да представлява интереса им?
- Дали езикът е неутрален, емоционален или преувеличен?
- Какви факти срещу мнения са представени?

ИНТЕРАКТИВНА ИГРА: "ИСТИНА ИЛИ МАНИПУЛАЦИЯ?"

- Тази игра подобрява критичното мислене и изгражда медийна грамотност, като помага на участниците да идентифицират пристрастия, дезинформация и надеждни доклади в новините за климата. 🌍📰
- 🎯
- Покажете поредица от заглавия, свързани с климата (някои фактически, някои подвеждащи).
- Участниците гласуват (чрез вдигане на ръце, използване на цветни карти или цифрово гласуване) за това дали всяко заглавие е достоверно (истина) или подвеждащо (манипулация).
- Обсъдете мотивите зад техния избор.

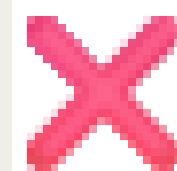

Co-funded by
the European Union

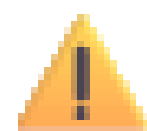
ИНТЕРАКТИВНА ИГРА: "ИСТИНА ИЛИ МАНИПУЛАЦИЯ?"

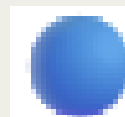
Достоверно

Подвеждащо

Нуждае се от
проверка

Зависи (Призив
към действие vs.
Информация)

Co-funded by
the European Union

ЗАГЛАВИЯ

Заглавие	Достоверно или Подвеждащо?	Защо? (Обосновка)
"Глобалните температури достигнаха рекордни нива, учените предупреждават за спешни мерки"	✅ Достоверно	Базирано на научни данни от реномирани институции.
"Климатичните промени са измама, създадена за контрол над хората"	❌ Подвеждащо	Конспиративна теория без научни доказателства.
"Вятърните ферми унищожават популациите на птици, твърдят експерти"	⚠️ Нуждае се от проверка	Има въздействие, но заглавието преувеличава и липсва контекст.
"Правителствата трябва да действат сега, за да намалят въглеродните емисии"	🟦 Зависи (Призив към действие vs. Информация)	Призив към действие, базиран на научен консенсус.

Co-funded by
the European Union

ЗАГЛАВИЯ

"Учените не са на едно мнение дали климатичните промени са реални"	✗ Подвеждащо	Над 97% от климатолозите са съгласни, че климатичните промени са причинени от човека.
"Климатичната криза води до по-чести и интензивни горски пожари"	✓ Достоверно	Подкрепено от научни доказателства за връзката между климата и екстремните явления.
"Превключването към електрически автомобили ще съсипе икономиката, предупреждават експерти"	⚠ Нуждае се от проверка	Икономически промени настъпват, но дългосрочните ползи от зелената енергия са значителни.
"Климатичните промени са най-голямата заплаха за човечеството, сочи доклад на ООН"	✓ Достоверно	Базирано на доклади на ООН, които обобщават научни констатации.
"Милиардерите използват частни самолети, докато ни призовават да бъдем екологични"	✗ Подвеждащо (Емоционално манипулиране)	Използва реален проблем, но го представя по начин, който отклонява вниманието от цялостните климатични решения.

Co-funded by
the European Union

ЗАГЛАВИЯ

"Студената зима тази година доказва, че глобалното затопляне е мит"	✗ Подвеждащо	Климатът и Времето са различни понятия; глобалното затопляне се отразява върху дългосрочните тенденции, а не върху единични явления.
"Рециклирането е измама: Повечето пластмаса все пак завършва на сметищата"	⚠ Нуждае се от проверка	Рециклирането има предизвикателства, но заглавието опростява проблема и подвежда.
"Слънчевата и вятърната енергия вече са по-евтини от изкопаемите горива"	✓ Достоверно	Подкрепено от проучвания за намаляващите разходи за възобновяеми източници.
"Климатичните протестиращи предизвикаха хаос в центъра на града, разгневявайки жителите"	● Зависи	Събитието може да се е случило, но формулировката набляга на негативния ефект, а не на посланието.
"Светът има само 10 години, за да спре климатичните промени"	⚠ Нуждае се от проверка	Десетгодишният срок е спорен, въпреки

Co-funded by
the European Union

Насърчаване на креативността при разработването на иновативни решения „Климатичен хакатон“

КРЕАТИВНОСТТА Е КЛЮЧЪТ КЪМ РЕШАВАНЕТО НА КЛИМАТИЧНИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

**Бактерии, които
ядат пластмаса и се
използват за
рециклиране**

**Слънчеви пътища,
които генерират
електричество**

**Приложения, които
проследяват лични
въглеродни
отпечатъци и
предлагат екологични
действия.**

**Co-funded by
the European Union**

ГРУПОВО ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО - КЛИМАТИЧЕН ХАКАТОН

- Разделете участниците на малки екипи (3-5 души на група).
- Всеки екип трябва да предложи иновативно климатично решение в една от следните области:
  1. **Намаляване на пластмасовите отпадъци – Намиране на нови начини за намаляване или повторна употреба на пластмаса.**
  2. **Пестене на енергия – Креативни решения за намаляване на консумацията на енергия.**
  3. **Намаляване на хранителните отпадъци – Идеи за минимизиране на отпадъците в училищата и общностите.**
  4. **Инициативи за зелени училища – Щадящи климата проекти за училища.**

Co-funded by
the European Union

ГРУПОВО ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО - КЛИМАТИЧЕН ХАКАТОН

КАКЪВ Е ПРОБЛЕМЪТ
КАКВО Е ТВОРЧЕСКОТО РЕШЕНИЕ?
КАК МОЖЕ ДА СЕ ПРИЛОЖИ?

 Представете и гласувайте

- Всеки отбор представя своето решение за 1 минута.
- Групата гласува за най-креативната и осъществима идея с помощта на цифрово гласуване или цветни карти.

Co-funded by
the European Union

ФИНАЛНИ ВЪПРОСИ И ОТГОВОРИ И ОБОБЩЕНИЕ

Дискусия:

- Изведете един ключов извод от днешното обучение.
- Как се промени вашето разбиране за образованието и иновациите в областта на климата?
- Какви нови стратегии ще приложите във вашата класна стая или общност?
- Кои са най-големите предизвикателства при насърчаването на действията в областта на климата и как можем да ги преодолеем?

Co-funded by
the European Union

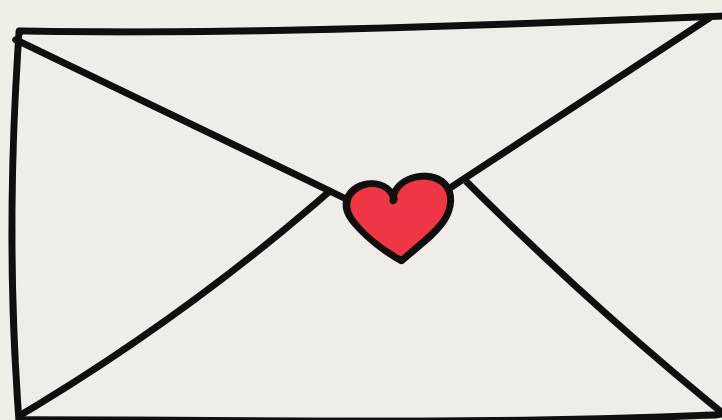
„ПИСМО ДО БЪДЕЩОТО МИ АЗ“

Инструкции:

Всеки участник пише кратко писмо до своето бъдещо Аз (след 3-6 месеца).

Писмото трябва да включва:

- ✓ Какво научих днес.
- ✓ Личен ангажимент за предприемане на действия (големи или малки).
- ✓ Надежди и цели за ролята на участника в климатичното образование.
- ✓ Послание за насърчение към бъдещото Аз.

Co-funded by
the European Union

Благодаря Ви за ВНИМАНИЕТО!

ФИНАНСИРАНО ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ. ИЗРАЗЕНИТЕ ВЪЗГЛЕДИ И МНЕНИЯ ОБАЧЕ ПРИНАДЛЕЖАТ ИЗЦЯЛО НА ТЕХНИЯ(ИТЕ) АВТОР(И) И НЕ ОТРАЗЯВАТ НЕПРЕМЕННО ВЪЗГЛЕДИТЕ И МНЕНИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ИЛИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И КУЛТУРА (ЕАСЕА). ЗА ТЯХ НЕ НОСИ ОТГОВОРНОСТ НИТО ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, НИТО ЕАСЕА.

Co-funded by
the European Union